

AMPİRİK YÖNETİM MUHASEBE ARAŞTIRMALARINDA NEREDEYİZ? TÜRKÇE VE İNGİLİZCE LİTERATÜRÜN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ümmügülsüm ZOR*

Makale Gönderim Tarihi : 26/07/2019 / Kabul Tarihi : 01/09/2019

ÖZ

Yönetim muhasebesi alanında yapılan çalışmaların her birinin farklı araştırma hedefleri olmakla birlikte temel amaç, yönetim muhasebesi uygulamalarının gelişimini anlamak, bu uygulamalara etki eden faktörleri incelemek ve işletme performansına katkısını analiz etmek şeklinde sıralanabilir. Tüm dünyada yapılan çalışmalara bakıldığında yönetim muhasebesi alanında çalışmaların büyük bölümünün Kuzey Amerika ve Avrupa ülkelerinde yürütüldüğü görülmektedir. İşletmelerin buldukları ülke bakımından farklı dinamiklerle yönetildiği ve ülke bazlı farklı faktörlerden etkilendikleri göz önünde bulundurulduğunda, akademik çalışmalarla elde edilen bulguları her ülkeye genellemek mümkün değildir. Bu nedenle araştırma bulgularının farklı ülkeler için kendi koşullarına uygun biçimde test edilmesi ve öyle değerlendirilmesi gerekmektedir. Sistemik bir literatür taraması ile bu çalışmanın temel amacı Türkiye’de yönetim muhasebesi alanında yapılan çalışmaların eksikliklerini belirlemek ve gelecekte yapılacak çalışmaların nitelik ve nicelik bakımından geliştirmek arttırılması için çözüm önerileri sunmaktır. Araştırma sonuçlarına göre; Türkiye’de yönetim muhasebesi alanında yapılan ampirik çalışmalar uluslararası çalışmaların oldukça gerisinde kalmıştır. Tespit edilen başlıca sorunlar; artık güncel olmayan konuların çalışılması, yapılan çalışmaların teorik dayanaklardan yoksun olması, literatür incelemelerin uygun olmayışı ve ampirik bulguların gelecekte yapılacak çalışmalar veya pratik yaşama katkı yapacak nitelikte olmaması şeklinde sıralanabilir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Muhasebesi, Araştırma Kalitesi, Ampirik Çalışma, Ampirik Bulgu

* Altınbaş Üniversitesi İşletme Fakültesi ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5590-8292>
ummugulsum.zor@altinbas.edu.tr

**WHERE ARE WE IN EMPIRICAL MANAGEMENT ACCOUNTING RESEARCH?
COMPARATIVE STUDY OF TURKISH AND ENGLISH LITERATURE****ABSTRACT**

The main goal of the empirical studies in management accounting is to understand the development of management accounting practices, to examine the factors affecting these practices and to analyze their contribution to business performance. Most majority of the studies in management accounting have been conducted in North America and Europe. Given the fact that businesses have been managed under different dynamics and affected by country based factors, to generalize the findings of academic studies to every country would not be appropriate. Therefore, empirical findings need to be tested and evaluated for different countries in accordance with their own conditions. Main objectives of this study based on a systematic literature review are to identify the shortcomings of empirical management accounting studies conducted in Turkey and propose solutions to improve the quality and quantity of the research studies to be conducted in the future. According to the results of this study; it might be argued that current literature shows that empirical studies in management accounting field in Turkey seem rather lag behind the studies conducted all over the world. Major problems identified in this study are those that most of the Turkish studies focus on the topics that are not the main stream research topics anymore; there is lack of theoretical background, literature review is not used sufficiently, and empirical results do not provide appropriate contribution in terms of future studies or practical implications.

Keywords: management accounting, research quality, empirical studies, empirical evidence

1. GİRİŞ

İşletmelerin maliyet yapıları, sanayi ve teknolojiadaki gelişmeler ve emek yoğun işletme türünden sermaye yoğun işletme türüne geçiş sonucu giderek daha sofistike hale gelmektedir. Bu değişim ve gelişim işletme faaliyetlerine yönelik daha kapsamlı bilgi ihtiyacını da beraberinde getirmiştir (Johnson ve Kaplan, 1987, s.174; Johnson, 1983; Edwards ve Nawell, 1991). Yönetim muhasebesi ve kontrol literatüründe pek çok eserde de bahsi geçtiği üzere, yöneticilerin görevlerinin başında; planlama, kontrol, koordinasyon ve stratejik kararlar alma gelmektedir (Bhimani, Horngren, Datar ve Rajan, 2015, s.8). Artan rekabet, yöneticileri işletme içi süreçleri en etkili şekilde yönetmeye zorlamaktadır. Tam rekabet piyasasında birçok farklı işletmenin faaliyet gösterdiği ekonomik hayatta; rekabet koşulları, arz-talep dengesi veya piyasaya ilişkin diğer mevcut faktörler işletme yöneticilerinin bireysel olarak veya işletme olarak değiştiremeyecekleri kadar karmaşık ve dinamiktir. Bu faktörlerin varlığının etkileri altında faaliyet gösterip, bu faktörleri bireysel bir çaba ile değiştiremeyen işletmeler için tamamen kendi kontrollerinde olan yönetim süreçleri daha da önemli hale gelmektedir. İşletmeler böylece tamamen kendi kontrollerinde olan süreçlerin iyileştirilmesi ile performanslarını arttırabilirler.

Günümüzde ekonomik değer yaratan işletmelerin en genel özelliğinin etkin yönetim süreçleri olduğu söylenebilir. İşletmeler insan kaynakları, finansal varlıklar, fiziki varlıklar ve entelektüel sermayeyi amaçlarına en uygun şekilde kullanmak için bir dizi profesyonel yönetim fonksiyonundan faydalan-

maktadırlar (Drury, 2011, s.326; Arnold ve Turley, 1996, s.316). Planlama, kontrol, koordinasyon gibi bu tip yönetim fonksiyonları, yönetim muhasebesi kapsamında değerlendirilebilir. Yönetim muhasebesi alanında yapılan araştırmaların temel amacı, bu fonksiyonların işletme performansını arttıracak şekilde tanımlanması ve bu yönde çözümler, uygulamalar ve teknikler önerilmesidir. Ampirik araştırmalar öze- linde ise amaç, yapılan araştırmalar ile elde edilen bulguların bir genellemesini yapmak, çeşitli faktörler arasındaki ilişkiyi tespit etmek ve açıklamak ve optimal dengede bu uygulamaların işletme performan- sına etkisini arttıracak önerilerde bulunmaktır. Bununla birlikte Türkiye’de yapılan ve Türkçe literatürde yer alan çalışmaların büyük bölümünde birbirini tekrar eden konuların incelendiği, yeterli ve yetkin bir literatür incelemesinin yapılmadığı, bir teoriye dayanmaksızın varsayımlar önerildiği ve buna bağlı olarak uygun varsayımlar kurulmadığı ve akademik ve pratik yaşama katkı sunma noktasında yetersiz olduğu görülmektedir.

Yönetim muhasebesi alanında yapılan ampirik çalışmaların pek çoğunda Kuzey Amerika ve Avrupa ülkeleri esas alınmıştır (Lopez ve Hiebl, 2015). Türkiye’nin bu ülkelerden farklı dinamiklere sahip olduğu düşünüldüğünde; bu ülkelerde yapılmış çalışmalara ait bulgu ve önermelerin Türkiye için de genel geçer doğrular içerdiğini kabul etmek yanlış bir yaklaşım olacaktır. İşletmeler buldukları ekonomik, sosyal ve kültürel çevrenin etkisinde kalarak faaliyette bulunurlar. Bu sebeple işletme içi uygulamaların neler olacağı, bu uygulamaların hangi faktörlerden etkileeneceği veya hangi işletme çıktılarını etkileye- ceği, işletme performansının hangi koşullar altında maksimize edilebileceği gibi soruların cevabı da bu etkenlere bağlı olarak farklılık gösterecektir.

Bu çalışmanın temel amacı yönetim muhasebesi alanında yapılan uluslararası literatürde mevcut am- pirik çalışmalar ile muhasebe alanında yayın yapan Türkçe akademik dergilerde yayınlanmış ampirik çalışmaların karşılaştırılması suretiyle temel farklılıkları tespit etmek ve gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalara bu anlamda ışık tutmaktır.

2. METODOLOJİ

Bu çalışmada, araştırma konusuna uygun olarak, sistematik literatür taraması yöntemi kullanılmış ve bu tarama sürecinde Tranfield ve arkadaşları (2003) ile Jesson ve arkadaşlarının (2011) önerdikleri yol haritası izlenmiştir. Sistematik literatür taraması; sürecin tekrarının farklı kişilerce sağlanabilmesi açı- sından geleneksel literatür taramasına kıyasla daha objektif ve şeffaf bir süreç sağlamaktadır (Lopez ve Hiebl, 2015).

Uluslararası muhasebe literatüründe yer alan akademik yayınların (dergilerin) Türkçe literatüre göre daha spesifik alanlara yoğunlaştıkları görülmektedir. Uluslararası literatür için EBSCO veri tabanı kul- lanılmıştır. EBSCO veri tabanında listelenen, yönetim muhasebesi alanında öncü yayınlardan bir tanesi olan “Journal of Management Accounting Research” sistematik tarama için uluslararası kaynak olarak kullanılmıştır. Dergi Park veri tabanında yapılan araştırma sonucunda yalnızca “yönetim muhasebesi” alanında çalışmaların yer aldığı akademik bir yayına rastlanmamıştır. Bu sebeple uluslararası literatürü temsilen yalnızca Journal of Management Accounting Research kullanılırken Türkçe literatür için Dergi Park veri tabanında listelenen, ULAKBİM yayını olan ve muhasebe alanında yayın yapan üç akademik dergi kullanılmıştır. Bunlar; Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Muhasebe ve Finansman Dergisi ve Mu- hasebe ve Denetime Bakış dergileridir. Araştırmanın güncelliği bakımından son beş yıldır yapılan çalış-

maların incelemesi yapılmıştır. Bu sebeple 2013-2018 yılları arasında ilgili dergilerde yapılan akademik makaleler incelenmiştir.

Sistematik taramanın ilk adımı olarak EBSCO veri tabanında “Journal of Management Accounting Research” adlı yayın 2013-2018 yılları arasında tam metin yayınlanan makaleler incelenmiştir. Arama protokollerinde kullanılan anahtar kelimeler Lopez ve Hiebl’in (2015) yapmış oldukları sistematik literatür çalışmasından elde edilmiştir. Anahtar kelimeler “sustainability”, “activity based*”, “cost*”, “integrated report*”, “corporate social”, “CSR” “performance”, “plan*”, “control”, “effectiveness”, “budget”, “management”, “just in time” (“sürdürülebilirlik”, “faaliyet tabanlı*”, “maliyet*” “entegre rapor*” “kurumsal sosyal”, “CSR”, “performans”, “plan*”, “control”, “etkinlik”, “bütçe”, “yönetim”) şeklindedir. Anahtar kelimelerin tarama sonucu listelenecek yayınların başlık, özet ve/veya anahtar kelimelerinde geçeceği şekilde gerekli filtreleme işlemi yapılmıştır. Bazı anahtar kelimelerin asteriks (*) işareti ile bitmesinin sebebi bu kelimelerin farklı takılarla tamamlanabilmesi ve asteriks işaretinin ilgili kelime kökünü içeren her türlü kelimeyi listelemesidir. İlk arama protokolünde 146 çalışma listelenmiştir.

İkinci aşamada araştırma konusunun kapsamına girmeyen çalışmaların elenebilmesi için listelenen 146 çalışmanın özet bölümleri incelenmiştir. Denetim, finansal raporlama, vergi, UFRS (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları) konularını içeren yayınlar ile, literatür çalışmaları, araştırma önerileri, yayın çağrıları, eleştiri yazıları ve teorik yayınlar araştırma kapsamı dışında bırakıldığında 67 ampirik çalışma ile bir sonraki aşamaya geçilmiştir. Bahsi geçen 67 çalışma listelenmiş ve kalitatif ve kantitatif olarak sınıflandırıldıktan sonra incelen konu, araştırma yöntemi, teorik alt yapı, literatür ve içerik akışı bakımından derinlemesine incelenmiştir.

Araştırmanın son aşamasında, Türkçe yayınların filtrelemesi yapılmıştır. Türkçe yayınların İngilizce özet bölümleri olması sebebiyle, İngilizce literatür incelemesinde kullanılan anahtar kelimelerin yine 2013-2018 yılları arasındaki yayınları içerecek şekilde bir arama protokolü ile listelenmesi sağlanmıştır. 2013-2018 yılları arasında Muhasebe Bilim Dünyası Dergisinde yayınlanmış toplam 184 yayından 26 tanesi, Muhasebe ve Finansman Dergisinde yayınlanmış toplam 284 çalışmadan 18 tanesi ve son olarak Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisinde yayınlanmış 130 çalışmadan 13 tanesi yukarıda verilen anahtar kelimeleri başlık, özet ve/veya anahtar kelimeleri içeren çalışmalardır. Türkçe yayınların ilgili konuda sınırlı sayıda olması sebebiyle tüm yayınlar derinlemesine incelenmiştir.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

3.1. İncelenen Konu

Journal of Management Accounting’de araştırma kapsamında değerlendirilen yayınlara bakıldığında son beş yıl içinde en fazla değinilen konunun performans değerlendirmesi olduğu görülmektedir. Bu alanda yapılan ampirik çalışmalar performans değerlendirmesinin çeşitli boyutlarını incelemiştirlerdir. Bu boyutlar arasında özellikle öne çıkanlar; farklı işletme yapılarına göre değişen, optimal bir performans değerlendirme sistemine etki eden belirleyici faktörler (Fehrenbacher, Schulzb ve Rotaru, 2018; Groen, 2018; Oblak, Licen, Slapnicar, 2018; Kaplan, Peterson ve Samuels, 2018; Groen, Wounters, Wilderom, 2017; Huang, Balakrisman, Pan, 2017; Reichert ve Woods, 2017; Minnaar, Vosselman, Veen-Dirks, 2017; Cravens, Oliver ve Oishi, 2016; Hyun, Kim, Kwon ve Shin, 2014); performans değerlendirme sistem ve

yöntemlerinin çalışanlar ve/veya yöneticilerin iş ve işverene karşı tutum ve davranışlarına etkisi (Brink, Hobson, Steevens, 2017; Fehrenbacher, Kaplan ve Pedel, 2017); performans değerlendirmesinin transfer fiyatlandırma stratejisi; Chonga, Loy, Masscheleina ve Woodliffa, 2018); işletme içi birimler arasındaki ilişki (Dekker, Ding ve Groot, 2016) gibi faktörleri nasıl etkilediği ve bu değerlendirme yöntem ve sistemlerinin işletme performansı üzerindeki etkisi (Knauera, Silgeb, Sommerc, 2018; Fisher, Peffer ve Sprinkle, 2015) şeklinde sıralanabilir. Bunlara ilaveten performans değerlendirmesi ile elde edilen sonuçların bir sonraki dönem performansı üzerindeki etkisi (Lourençoa, Greenberg, Littlefieldc, Batesb ve Narayanand, 2018; Holderness, Olsen ve Thornock, 2017); performans değerlendirmesi bilgisi ışığında yöneticilerin bireysel performansı ve işletme performansı arasındaki ilişki (Ikaheimo, Kallunki, Moilanen ve Schiehl, 2018; Tian, Tuttle ve Leitch, 2018; Hirsch, Reichert ve Sohnc, 2017), özellikle yöneticilere sunulan ücret ve sağlanan diğer faydaların oluşturduğu paketlerin işletme stratejisi ile ne kadar uyumlu olduğu Gerakos, Ittner ve Moers, 2018); tepe yöneticilere sağlanan teşvik paketlerinin işletme yapısı ve stratejisi ile ne kadar uyumlu olduğu (Bratten ve Xue, 2018; Navissi, Sridharan ve Khedmati, 2017; Ax ve Greve, 2017), dengeli kurumsal karnenin etkin bir performans değerlendirmesinde ne şekilde kullanılacağı ve bu uygulamanın hangi koşullar altında adapte edildiği (Campbell Datar ve Kulp, 2015; Mailna ve Selto, 2015; Johnson, Reckers ve Bartlett, 2014; Dekker, Groot ve Schoute, 2013) konular da diğer inceleme konuları arasında gelmektedir. Yukarıda bahsi geçen çalışmaların konularına bakıldığında işletmelerin rekabet avantajı sağlamada yüzde yüz kontrol gücüne sahip oldukları “işletme içi” süreç, uygulama ve yöntemlerle performanslarını arttırmasına yönelik önermelerde bulunmaya imkan verecek çalışmaların ön planda olduğu görülmektedir.

İşletme içindeki çeşitli aktörlerin özellik, tutum ve davranışları ile yönetim muhasebesi ve kontrol uygulamalarının çeşitli boyutları arasındaki ilişkinin incelendiği bir diğer grup çalışmada genellikle incelenen etkileşimin karar vermeye making (Mahlendorf, Matejka ve Weber, 2018; Du ve Xu, 2018; Chen, Dikolli ve Jiang, 2015; Ghost, Karuna, Tian, 2015; Yu, 2014), management control system (Young Du ve Dworkis, 2016); işletme içi control sistemlerine Young Du ve Dworkis, 2016) veya karlılık, etkinlik ve benzeri boyutlarıyla işletme performansına (Kelly, Webb ve Vance, 2015; Olsen, Dworkis ve Young, 2014) etkisi konu edilmiştir. Benzer şekilde yönetim muhasebecisi veya CFO gibi alana yönelik uzman ve yöneticilerin muhasebe bilgisini kullanma şekli ve çıkar çatışmalarını nasıl yönettikleri (François-Régis Puyou, 2018), bu uzman ve yöneticilerin çeşitli özellikleri (kişilik, eğitim vb.) ile performans değerlendirme yöntem ve sistemleri arasındaki ilişki (Bai, Kajiwara ve Liu, 2016); bu yöneticilerin bütçe vb yönetim muhasebesi uygulamalarındaki yetkilerinin yönetsel bilgi paylaşımına ilişkin tutumlarına etkileri ((Brink, Coats ve Rankin, 2017; Brown, Fisher ve Peffer, 2017) ve planlamanın işletme esnekliği üzerindeki etkileri (Wall, Kraus ve Karlsson, 2017) ise incelenen diğer konulardır. İşletme içindeki farklı aktörlerin özelliklerinin konu edildiği çalışmalar aslında iki yönlü değerlendirilebilir. Birincisi, işletmeler mevcut yönetici portföylerine uygun bir şekilde tasarlanmış yöntem ve süreçlerle özellikle kilit rollerdeki yöneticilerinin maksimum katma değer yaratmasını sağlayabilirler. İkincisi ise işletmeler mevcut yapılarına ve performanslarına pozitif katkı yapan tüm süreç, yöntem ve uygulamalarına uygun yöneticiler istihdam etmek suretiyle etkinliklerini arttırabilirler. Bir örnekle açıklamak gerekirse literatürde Üst Kademe Teorisine göre (Hambrick ve Mason, 1984) bir tepe yöneticinin yaşı ilerlemişse ve emekliliğine az bir süre kalmış ise bu yöneticinin risk almaktan kaçınacağı ve yenilikten uzak duracağı öne sürülmektedir. Dolayısıyla bir yüksek teknoloji firması yatırımlarını inovasyon tarafında yoğunlaş-

tırma çabasında ise daha genç ve emekliliğine nispeten daha uzun bir süre olan bir yönetici istihdam etmelidir. Öte yandan, ilerlemesi sabit bir şekilde gerçekleşen olgunlaşmış bir şirketin ise bu tip bir yöneticiyle daha başarılı olması daha olasıdır.

İşletmelerin maliyete yaklaşım biçimi ve işletme beklentilerinin yönetimi (Ciftci ve Salama, 2018); çevresel risklerin yönetim muhasebesi ve kontrol uygulamalarına etkisi (Anderson, Christ, Dekker ve Sedatole, 2014); borçlanma politikası ve bu uygulamalar arasındaki ilişki (Osma, Gomez-Conde ve Ias-Heras, 2018); yönetim muhasebesi ve kontrol uygulama ve süreçlerine belirsizlik algısının etkisi (Janka ve Guenther, 2018) yine incelenen konular arasında karşımıza çıkmaktadır. Çevresel belirsizlik, risk veya belirsizlik algısı gibi işletme dışı faktörler genellikle araştırma modellerinde moderatör değişken olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun nedeni risk, belirsizlik algısı gibi etkenlerin direkt bir etkisi olmasından ziyade ancak iki değişken arasındaki ilişkinin boyutunu etkileyeceği varsayımdır. Bir örnekle açıklamak gerekirse, belirsizlik algısı bütçenin işletme performansı üzerindeki etkisine dolaylı bir etki eder. Yani bütçeyi ya da işletme performansını direkt olarak etkilemez fakat bu iki değişken arasındaki ilişkinin boyutunu etkiler.

İnovasyon, teknoloji gibi kavramlar ve bu kavramların çeşitli yönleri ile başarıları yönetim muhasebesi ve kontrol literatürde son yıllarda gündeme gelmeye başlayan çalışmalardır. Örneğin işletmelerin attıkları yenilikçi adımlarda (Berhausen ve Thrane, 2018); yaratıcılık sürecinde (Cools, Stouthuysen ve Abbeele, 2017; Davila ve Ditillo, 2017); inovasyon becerisi üzerinde (Grabner, Posch ve Wabnegg, 2018); yönetsel karar alma süreçleri üzerinde (Bisbe, Sivabalan, 2017; Christ ve Nicolaou, 2016), gelecek tahminlerinin başarısı üzerinde (Ciftci, Mashruwala ve Weiss, 2016) yönetim muhasebesi uygulamalarının ve bilgisayarın rolünü konu eden çalışmalarda yönetim muhasebesi uygulamaları veya bu uygulamalar ile elde edilen bilginin işletmenin çeşitli süreçlerine katkısı değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu tip çalışmaların temel hedefi katma değeri olan uygulama, yöntem ve süreçleri belirleyerek pratik iş yaşamına öneriler sunabilmektir.

İşletmeye ilişkin çeşitli faktörlerin (işletmenin yaşı, büyüklüğü, kültürü vb.) kontrol süreçlerine etkisi (Kruis, Spekle ve Widener, 2016); kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetlerinde etkili olan faktörler Bhiyani Silvola ve Sivabalan, 2016; Herremans and Nazari, 2016; Ditillo, Lisi, 2016) ve bu faaliyetlerin yatırım kararlarına etkisi (Jain, Jain ve Rezaee, 2016), risk farkındalığının risk yönetimi sürecine etkisi (Braumann, 2018); sahip olunana muhasebe bilgisinin çerçevesinde belirsizliğin işletme süreçlerine etkisi (Essa, Dekkerb, Grootb, 2018) gibi yönetim muhasebesinin kapsam bakımından çok daha disiplinler arası bir alanda konumlandırılan çalışmalarda işletmelere ilişkin çok çeşitli boyutlar bir arada incelenmiştir.

Journal of Management Accounting'de incelenen ampirik çalışmalarda yönetim muhasebesinin kapsam olarak oldukça geniş bir yelpazede ele alındığı görülmektedir. Bir tarafta çeşitli işletme uygulamalarının belirleyicisi olan faktörlerin analizi yapılırken bir diğer tarafta bu uygulamalar ile işletme yöneticilerinin daha etkin kararlar almaları ve nihai olarak işletme performansı arasındaki ilişki incelenmiştir. İncelenen çalışmalara bakıldığında konuların bütçe, maliyet, kontrol gibi klasik yönetim muhasebesi konularından giderek daha geniş bir kapsama kavuştuğu kurumsal sosyal sorumluluk, performans değerlendirmesi gibi konuları da içerecek şekilde geliştiği görülmektedir. Aslında İngilizce literatürde

“yönetim muhasebe” ifadesi yerini giderek “yönetim muhasebesi ve kontrol” ya da bir adım daha ötesi “yönetim kontrolü (management control)” ifadelerine bırakmaya başlamıştır. Buradan anlaşıldığı gibi, dünya da her alanda yaşanan gelişmeler işletmeleri ve dolayısıyla işletmelerde kullanılan yöntem, uygulama ve süreçleri de etkilemiştir. Bu gelişim, alana yönelik çalışmalara da yön vermiştir. Aslında süreçte bakıldığında “bilim toplumu için” ise bu değişim ve gelişimin tam da olması gereken şekilde gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Literatür bir noktada sabit kalarak ananelere bağlı, yerinde sayan, kendini tekrar eden bir çalışmalar dizininin farklı olmalıdır.

İngilizce literatürde dikkat çeken bir diğer husus ise yapılan pek çok çalışmanın salt “yönetim muhasebesi” konularını değil bu konuları ile farklı disiplinlerin bir arada incelenmesidir. Özellikle yöneticilerin tutum ve davranışlarının çeşitli yönetim muhasebesi uygulamalarına göre ne şekilde farklılık göstereceği ve işletme performansının farklı bir karar alma tutumu karşısında nasıl şekilleneceği gibi konular disiplinler arası çalışmaların başında gelmektedir. İşletmelerin nitelikleri, süreçleri, uygulamaları gibi faktörlerden hiçbiri tam bir izolasyon içinde değildir. İktisadi pek çok alanda kullanılan ceteris paribus (diğer tüm koşullar sabitken) varsayımı elbette yönetim muhasebesi alanında yapılan çalışmalarda da kullanılmaktadır. Öte yandan bu çalışmaların tamamında aynı faktörler sabit varsayılması birbirini tekrar eden, literatüre ya da pratik iş yaşamına katkı sağlamayan çalışmalara neden olacaktır.

Türkçe literatür konu bakımından incelendiğinde öne çıkan konu başlıklarının büyük çoğunluğunun maliyet odaklı olduğu görülmektedir. Çeşitli alanlarda faaliyet gösteren farklı işletmelerde faaliyet tabanını maliyet (FTM) sürecinin işleyişinin ele alındığı çalışmalar bu alanda Türkçe literatürde büyük paya sahiptir. İncelenen 57 alana özgü çalışmadan yedi tanesi (Ege ve Kurtlar, 2018; Keskin ve Billerlioğlu, 2017; Berikol, 2017; Atalay ve Kurulu, 2016; Tutkavul ve Elmacı, 2016; Yükçü ve Yüksel, 2016; Karataş, Bekçi ve Ömürbek, 2014) FTM sürecini bir işletme özelinde açıklamıştır. Bu çalışmaların tamamında konunun daha iyi kavranabilmesi için incelemesi yapılan işletmeye yönelik teknik detaylara yoğunlukla yer verilmiştir. Bu alanda yapılan diğer çalışmalar ise daha çok maliyet muhasebesi uygulamalarına odaklanmaktadır. Bu çalışmaların bir bölümü örnek uygulama ile bir işletmedeki farklı maliyet yöntem ve süreçlerini açıklamakta (Torun ve Ayanoğlu, 2016; Özbirecikli ve Güven, 2016; Tutkavul ve Elmacı, 2016; Okutmuş ve Kahveci, 2015; Elmacı ve Tutkavul, 2015; Okutmuş ve Ergül, 2015; Cengiz ve Ersoy, 2014); bir bölümü ise her hangi ampirik bir bulguya yer vermeden karmaşık maliyet süreçlerini açıklamaktadır (Cengiz ve Ersoy, 2018; Sevim ve Bülbül, 2016; Öncel ve Yanık, 2013).

İncelenen çalışmalardan bir bölümü kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik konularına odaklanmaktadır (Arıcı ve Altın, 2018; İsgüden Kılıç, 2018; Saban, Vargün ve Gürkan, 2017; Solak, Gönen ve Rasgen, 2017). Bu çalışmalar nispeten İngilizce literatürü ve iş yaşamındaki güncel konuların işlendiği görülmektedir. Kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik gibi salt muhasebe konularına odaklanmayan bu gini geniş kapsamlı çalışmaların sayısı maalesef oldukça sınırlı kalmaktadır.

Türkçe literatürde yer alan bir diğer grup çalışmalar ise vaka analizi yöntemiyle stratejik planlama sürecinin açıklanması (Taner, 2018), Nakit yönetim süreçlerinin regresyon yöntemiyle incelenmesi (Uyguntürk ve Vargün, 2018) , planlama ve kontrol faaliyetlerinin işletme performansına etkisinin incelenmesi (Zor, 2018), vaka analizi yöntemiyle dengeli kurumsal karne (balance scorecard) gibi sofistike performans değerlendirme yöntemlerinin vaka analizi yöntemiyle incelenmesi (Yaman, 2014; Ege ve Şener,

2013) gibi ampirik bilgi sunan ve yönetim muhasebesinin farklı yönlerinin konu edildiği çalışmalardır. Bir grup çalışmada ise yine ampirik bilgiye yer verilmeden muhasebe bilgi sistemleri (MBS) (Alagöz ve Ortakarpuz, 2018), kurumsal kaynak planlaması (enterprise resource planning [ERP]) (Eker, 2016), MBS ve kurumsal yönetim (Kaderli ve Köroğlu, 2014) ya da performans değerlendirmesi (Kalmış, 2013) arasındaki ilişki kavramsal olarak olarak açıklanmıştır.

Türkçe literatür ve İngilizce literatür konu bakımından karşılaştırıldığında Türkçe literatürün nispeten daha konvansiyonel bir çizgide gittiği görülmektedir. Konular nispeten bir birini takip etmektedir. Sayıca az olan çalışmalar için bir genelleme yapmak doğru olmasa da Türkçe literatürün güncel İngilizce literatür ile konu bakımından çok az örtüştüğü göze çarpmaktadır. Özellikle disiplinler arası çalışmalar bakımından İngilizce literatürde işletmeye özgü pek çok farklı boyut incelenirken Türkçe literatürün daha az sayıda boyuta odaklandığı ve salt muhasebe konularının özellikle maliyet bağlamında öne çıktığı söylenebilir.

3.2. Teorik Alt Yapı ve Metodolojik Yaklaşım

İngilizce literatürde ampirik çalışmaların tamamı bir ya da birkaç teori çerçevesinde ele alınmıştır. Firma teorisi, durumsallık teorisi, vekalet teorisi, üst kademe teorisi gibi işletmenin çeşitli boyutlarına ilişkin savların öne sürüldüğü disiplinler arası teoriler aracılığı ile ampirik çalışmalarla elde edilen bulgularla test edilmektedir. Teoriler genellikle araştırma süreçleri ile ortaya çıkmaktadır (Wolk, Dodd ve Rozyeki, 2008). Bununla birlikte muhasebe bir disiplin olarak araştırmadan ziyade çeşitli standart ve ilkeler çerçevesinde gelişmiştir (Coetsee, 2010). Elbette bu durum finansal muhasebe alanında daha fazla göze çarpmaktadır. Öte yandan yönetim muhasebesi, alt disiplin olarak işletme içi süreçlere odaklandığı, geleceğe dönük bilgi ve tahminler ürettiği ve yöneticilerin karar almalarına etki etmektedir. Dolayısıyla işletmeye ilişkin her türlü boyut ve bu boyutlara ilişkin geliştirilmiş her türlü teori, aslında yönetim muhasebe alanında yapılacak ampirik araştırmalarda; araştırma sorusunun belirlenmesi, varsayımların geliştirilmesi ve bulguların mevcut teorilerle açıklanabiliyor olması açısından bir çıkış noktası olarak düşünülebilir.

Teorik alt yapının bilimsel araştırmalardaki önemi düşünüldüğünde literatürde mevcut ampirik araştırmaların temelinde işletmeye ilişkin teorilerin yer alması elbette önemlidir. Dahası, yıllar boyuca defalarca test edilmiş ve doğruluğu kanıtlanmış teorilerin farklı işletme dinamikleri özelinde yeniden test edilmesi, teorinin doğrulanması veya reddedilmesi, teori reddedildi ise bunun nedenin açıklanması pratik yaşamda işletmelere özgü pek çok sorunun da yanıtlanmasına yardımcı olacaktır. Böylece yalnızca bilimsel bir araştırma yapmış olmaktan bir adım daha ileri giderek işletmelere önermelerde bulunmak mümkün olabilecektir. Öte yandan Türkçe literatürde incelenen çalışmalardan yalnızca çok az sayıda araştırmada teorik bir yaklaşım benimsendiği görülmektedir. Bunun bir nedeni Türkçe literatürde incelenen araştırmaların büyük bölümünün vaka incelemesi olması olabilir. Kalitatif araştırmalar kantitatif araştırmalara kıyasla işletme dinamiklerinin daha derinlemesine anlaşılmasını ve açıklanması sağlamaktadır (Parker, 2012). Dolayısıyla aslında özellikle kalitatif araştırmalarda araştırma sorusunun bir teorik alt yapıya dayandırılması, bulguların teori ile açıklanması ve belki de yeni bir teori geliştirilmesi kalitatif araştırmalar açısından daha da önem kazanmaktadır.

Bu araştırma kapsamında ele alınan İngilizce yayınların tamamında bir başlık altında araştırmanın yöntemi açıklanmış, araştırmanın konusuna göre kapsamın uygunluğu, örneklem seçim süreci, araştırma sürecinin aşamaları, var ise kullanılan ölçeklerin nasıl uyarıldığı veya geliştirildiği, bir model geliştirildiği ise bu modelin bilimsel mantığı, araştırma protokollerinin adımları detaylıca açıklanmaktadır. Bu açıklamalar yapılırken benzer yöntemleri daha önce benimsemiş araştırmalara atıfta bulunmak suretiyle yöntemin güvenilirliği savunulmuştur. Böylece araştırma projesinin tüm aşamalarını ve bilimsel alt yapısının geçerliliğini anlamak okuyucu bakımından mümkün olmaktadır. Kalitatif araştırmalarda, işletme seçimi, işletmenin dinamikleri, işletmede incelenen konunun ne şekilde araştırıldığı (firma ziyareti, arşiv incelemesi vb.) detaylı bir şekilde açıklanmaktadır. Ne yazık ki İngilizce literatürün aksine, Türkçe literatürde çok az sayıda yayında metodoloji açıklanmıştır. Bu araştırma kapsamında incelenen ile “bu çalışmada olay incelemesi yapılmıştır” ya da “bu çalışmada regresyon analizi yapılarak...” şeklinde genel ifadelerle yer verilmiştir. Çok az sayıda kantitatif çalışmaya rastlanması sebebiyle bu alana yönelik bir varsayımda bulunmak için yeterli dene bulunmamaktadır. Kalitatif çalışmaların çok büyük bir bölümünde işletmeye ilişkin çok fazla teknik detay verilmesine karşın araştırma sürecine ilişkin detaylar hiç verilmemiş veya çok az değinilmiştir. Örneğin, çalışmanın ne zaman yapıldığı, kimlerle görüşüldüğü, hangi dokümanların incelendiği gibi bilgilere nadiren rastlanmıştır. Uluslararası akademik yayınlara açısından bu tip bir eksiklik genelde araştırmanın hiç hakem sürecine girmeden editörler tarafından reddedilme (desk reject) sebebidir.

Kalitatif çalışmaların amacının işletmelerin neden mevcut yapılarında olduğunu, neden bazı uygulamaları kullanırken bazılarını reddettikleri, neden farklı bir çok yöntem arasında spesifik bir tanesini seçtikleri, yöneticilerin aldıkları kararları neden aldıkları, bu kararları nasıl uyguladıkları gibi sorulara yanıt verebilmek için derinlemesine inceleme yapmak (Parker, 2012) olduğuna göre, mevcut hali ile Türkçe literatürde incelenen çalışmaların maalesef çok büyük bir bölümü bu amaca hizmet etmemektedir.

3.3. Literatür İncelemesi ve İçerik Akışı

Bu araştırma kapsamında incelenen İngilizce yayınların tamamında literatür bölümünde o zamana değin yapılmış benzeri ampirik çalışmalara genel hatlarıyla değinilmiş, bu araştırmaların yapıldığı coğrafi konum, zaman dilimi, örneklem özellikleri, incelenen işletme bilgileri, araştırma metodolojisi ve elde edilen bulgulara özet bir şekilde yer verilmiştir. Buradaki amaç, okuyucuya ilgili konudaki geçmiş çalışmalarını özetlemek suretiyle ilgili çalışmanın güncelliği, mevcut literatürle uyumu, çalışmanın diğer çalışmalardan nasıl farklılaştığının açıklanmasıdır. Öte yandan bu araştırma kapsamında incelenen Türkçe yayınların çok büyük bir kısmında literatür başlığı altında incelenen konunun teknik detaylarına yer verilmiş fakat benzer çalışmaların bulgularına değinilmemiştir. Esasen incelenen Türkçe çalışmaların çok büyük bir kısmı olay incelemesi yöntemini benimsemekle birlikte bir süreci detaylıca açıklamıştır. Dolayısıyla bir bulgu, bir çıkarım bu çalışmalarda bulunmamaktadır. Herhangi bir bulgu ya da çıkarımda bulunmadan benzer çalışma bulmak pek de mümkün değildir. Bu tip çalışmalar da literatür bakımından değerli olmakla birlikte giriş bölümünde de belirtildiği gibi bir önermede bulunmak bu tip çalışmalar bakımından mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla belki de bu tip çalışmaları farklı bir kategori altında toplamak suretiyle uygulamacılar açısından değerli bilgiler sunan bir kaynakça yaratılabilir. Öte yandan bilimsel yayınlarda ‘literatür’ ifadesi geçmişte yapılmış benzeri çalışmalara yapılan atıfların özetlendiği bir bölüm olarak değerlendirilmektedir.

İncelenen Türkçe çalışmaların büyük bölümünde ‘literatür’ başlığı altında sunulan bilgilerin genel olarak İngilizce literatürde çok daha özet biçimde giriş bölümünde açıklandığı görülmektedir. İngilizce literatürde giriş bölümünde özetle incelenen konunun ne olduğu (örneğin faaliyet tabanlı maliyetin ne anlama geldiği), ne şekilde kullanıldığı, sağladığı faydanın ne olduğu ve ne şekilde kullanıldığı açıklandıktan son ilgili çalışmanın literatüre ve pratik iş yaşamında işletmelere sağlayacağı katkıya yer verilmiştir.

Bu çalışma kapsamında incelenen İngilizce yayınların tamamında sonuç bölümünde çalışma bulgularının özetlenmesine ilaveten, ilgili çalışmanın gerek literatür gerekse pratik yaşama katkıları somut bilgilerle açıklanmaktadır. Öte yandan incelenen Türkçe yayınlarda büyük bölümü bir işletme özelinde bir uygulamanın sürecini anlattığı için- yalnızca bir işletme türü içi pratik iş yaşamında bir uygulamanın detaylı sürecine yönelik bilgi sağlamaktadır. Literatüre katkı bakımından ise genelde ampirik bir bulguya değinilmemiştir.

Araştırma kapsamında göze çarpan en önemli detaylardan biri ise incelenen İngilizce literatürde rastlanan Türk akademisyen sayısı ise oldukça sınırlı kalmasıdır. Yalnızca bir İngilizce yayın beş yıllık bir süre için incelendiğinden bu konuya ilişkin bir değerlendirme yapmak pek mümkün olmamakla birlikte; Türkiye’de Türk akademisyenlerce yapılmış çalışmaların uluslararası dizinde sıklıkla yer almasının genel bir beklenti olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır.

4. SONUÇ, ÖNERİLER VE ÇALIŞMANIN KISITLARI

Yönetim muhasebesi işletme yöneticilerinin karar alma sürecinde ve geleceğe yönelik projeksiyonlarda ihtiyaç duydukları pek çok bilgiyi üreten bir muhasebe alt disiplini. Bu alanda yapılan ampirik çalışmaların temel amacı ise işletmelere değer katacak uygulamaları önermek, işletmelerin hangi koşullar altında hangi süreç ve uygulamalarla performanslarını arttıracaklarını belirlemek, belirli koşullara haiz işletmeler özelinde neden-sonuç ilişkileri kurmak suretiyle işletme içi dinamikleri açıklamaktır. Dolayısıyla ampirik bulgunun genellenebilir olması ya da en azından ileride genelleme yapmaya imkan sağlayacak çalışmaların temellerini oluşturacak derinlemesine bilgiler sağlamasıdır. Dolayısıyla literatüre katkısı kadar ekonomik hayata ilişkin tespit ve önermeler sağlaması bakımından da ampirik çalışmalar oldukça değerlidir.

Bu çalışmanın amacı ampirik yönetim muhasebesi araştırmalarının Türkçe ve İngilizce dizinde incelenerek bir karşılaştırma yapılabilmesidir. Bu kapsamda İngilizce literatürde özellikle yönetim muhasebesi alanında prestijli yayınların başında gelen Journal of Management Accounting Research adlı yayın incelenmiştir. Türkçe literatürde ise spesifik olarak yönetim muhasebesi alanında yayın yapan akademik bir dergi bulunmamaktadır. Bu nedenle Dergi Park veri tabanında kayıtlı Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Muhasebe ve Finansman Dergisi ve Muhasebe ve Denetime Bakış dergileri incelenmiştir. İnceleme için 2013-2018 tarihleri arasındaki yayınlar seçilmiştir. Bu çalışma aracılığı ile var ise Türkçe literatürde ilgili alandaki eksiklerin tespit edilmesi, bu eksikliklerin sebebinin belirlenmesi ve çözüm önerileri oluşturulması hedeflenmektedir.

Yapılan araştırma sonucunda yönetim muhasebesi alanında yapılan Türkçe yayınların konu bakımından disiplinler arası konulardan uzak durduğu ve İngilizce literatürle pek örtüşmediği görülmektedir. Bu du-

rum gerek literatür bakımından gerekse iş yaşamının ihtiyaçlarına bilimsel gerekçelerle özüm üretmek bakımından Türkçe çalışmaların aynı alanda aynı yıllarda yapılan İngilizce yayınlarla konu bakımından örtüşmediğini göstermektedir. Araştırma yöntemi bakımından ise incelenen Türkçe literatürde daha çok olay incelemesi şeklinde kalitatif yöntemlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Öte yandan İngilizce literatürde en sık kullanılan veri toplama aracı olarak anket çalışmaları öne çıkmaktadır. Bunun bir nedeni olarak yönetim muhasebesinde incelenecek verilerin genellikle halka açık raporlara konu edilmemesi ve en hızlı ve düşük maliyetli veri toplamanın kalitatif araştırma yöntemleri ile mümkün olması gösterilebilir. Anket gibi çok sayıda işletmeden veri toplanmasına imkan veren araştırma yöntemleri, elde edilen bilgilerin analiz edilmesi suretiyle belli başlı genellemeler yapmasına imkan tanımaktadır. Bu bakımdan pratik iş yaşamına öneride bulunmak için kalitatif yöntemlere kıyasla çok daha uygundur. Ayrıca, araştırmanın yöntemi, evreni, örnekleme, kullanılan yordamların gerekçeleri gibi konuların açıklandığı metodoloji bölümünün pek çok Türkçe yayında yer almadığı görülmüştür. Bu eksiklik sebebiyle emek verilen araştırmaların bilimsel olarak geçerliliğinin sorgulanmasına yol açabilir. İncelenen İngilizce çalışmaların tamamında literatür bölümünde geçmiş yıllarda ilgili konuda yapılmış ampirik çalışmalara yer verilmiş ve bulguları aktarılmıştır. İncelenen Türkçe çalışmaların büyük kısmında ise araştırmaya konu edilen uygulama veya alanın 'kitap bilgisi' şeklinde teknik detaylarına yer verilmiş fakat geçmiş çalışma bulgularına değinilmemiştir. Esasen bu araştırma sürecinde en göze çarpan farklılık literatür bölümündeki uyumsuzluktur. Buradaki eksiklik ilgili çalışmanın geçerliliğini kanıtlaması bakımından oldukça önemlidir. Bu çalışma kapsamında incelenen Türkçe yayınların literatür bölümünde verilen bilgilerin İngilizce literatürde giriş bölümünde özet bir şekilde sunulduğu görülmüştür. Ayrıca sonuç ve öneriler kısmında gerek literatür gerekse işletmelere yapılan önerilerin Türkçe yayınların büyük bölümünde yer almadığı göze çarpmaktadır. İncelenen çalışmalar bağlamında yapılabilecek nihai yorum maalesef yönetim muhasebesi alanında Türkiye'de yapılmış olan çalışmaların İngilizce literatürün gerisinde kalmış olması şeklindedir.

Türkiye'deki işletmelerin evrenini oluşturacağı her türlü ampirik çalışma akademik olarak ve iş yaşamına önerilerde bulunması bakımından önemlidir. Dahası, yabancı yatırımcı çekebilecek bilimsel gerçekliği olan tespit ve bulguların yer aldığı akademik çalışmaların özellikle uluslararası arenada görünür olması, Türk işletmelerin dinamikleri hakkında bilgi sunacağından ülke ekonomisine de katkı sağlayabilir. Dolayısıyla elde edilen bulgular sonucunda bu alanda yapılacak Türkçe yayınların nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi ve Türk akademisyenlerin uluslararası akademik yayınlarda yer almasını sağlayacak gerekli çalışmaların yapılması elzemdir. Bu bağlamda, alana yönelik akademik destek sağlamak, bu alanda yapılacak araştırma projelerini finansal olarak desteklemek, alana yönelik uluslararası literatürde kabul görmüş çalışmaların özelliklerinin anlaşılması için eğitim ve seminerler düzenlemek gibi adımlar atılması önerilebilir.

Türkçe literatür İngilizce literatürden farklı olarak, genel olarak daha geniş bir konu yelpazesinde yayın yapan pek çok akademik dergiden oluşmaktadır. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında değerlendirilen Türkçe dergiler dışında pek çok üniversitenin yayınladığı genel anlamda sosyal bilimlerin tüm alanlarındaki çalışmaların yer aldığı dergilerde yapılmış olması muhtemel çalışmalar burada çalışma kapsamında dışında kalmıştır. Ayrıca yalnızca son beş yılda yapılan çalışmaların incelenmesi altı yıl ve daha önce yapılmış çalışmaları kapsam dışında bırakmıştır. Belirtilen bu hususlar bu çalışmanın kısıtları olarak değerlendirilebilir.

KAYNAKÇA

- Abdel-Kader, M., Luther, R. (2006). IFAC's Conception of the Evolution of Management Accounting, *Advances in Management Accounting*, (15), 229-247.
- Ahrens, T., Chapman, C. S. (2006). Doing Qualitative Field Research in Management Accounting: Positioning Data to Contribute to Theory, *Accounting, Organizations and Society*, 31(8), 819-841.
- Aktaş, R. (2013). Yeni Bir Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Yöntemi Olarak Kaynak Tüketim Muhasebesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (58), 55-76.
- Aktaş, R. (2013). Yeni Bir Maliyet ve Yönetim Muhasebesi Yöntemi Olarak Kaynak Tüketim Muhasebesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (58), 55-76.
- Alagöz, A., & Ortakarpuz, M. (2018). Muhasebe Bilgi Sisteminde Kurumsal Bilgelik Anlayışı. *Journal of Accounting & Finance*, (77). 1-26
- Anderson, S. W., Christ, M. H., Dekker, H. C., & Sedatole, K. L. (2013). The Use of Management controls to mitigate risk in strategic alliances: Field and survey evidence. *Journal of Management Accounting Research*, 26(1), 1-32.
- Anıl Keskin, D., & Billerlioğlu, H. (2017). Sağlık İşletmelerinde Sezaryen Ameliyatı Faaliyetinin Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemine Göre Analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 19(1).
- Arıcı, N.D., & Altun, N. (2018). Finansal Hizmetler Sektöründe Finansal Olmayan Bilgilerin Raporlanması: Sürdürülebilirlik Raporları Üzerine Ampirik Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 20(3). 578-607.
- Arnold, J. ve Turley, S. 1996. *Accounting for Management Decisions* (3. Basım). Harlow. Pearson Education.
- Aslan, Ü., & Özerhan, Y. (2017). Big Data, Muhasebe ve Muhasebe Mesleği. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(4), 862-883.
- Atalay, B., & Kurulu, R. (2016). Banka Şubelerinin Maliyet ve İşgücü Yönetiminde Zamana Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(2). 453-475.
- Ax, C., & Greve, J. (2017). Adoption of Management Accounting Innovations: Organizational Culture Compatibility and Perceived Outcomes. *Management Accounting Research*, 34, 59-74.
- Bai, G., Kajiwara, T., & Liu, J. (2014). Measuring the Cost of Individual Disruptions in Multistage Manufacturing Systems. *Journal of Management Accounting Research*, 28(1), 1-26.
- Balakrishnan, R., Pugely, A. J., & Shah, A. S. (2016). Modeling Resource Use with Time Equations: Empirical Evidence. *Journal of Management Accounting Research*, 29(1), 1-12.
- Baral, G. & Aslan, T. (2017), Bulanık Maliyet Tahminlemesi, *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 17 (53), 199-214.
- Bekçioğlu, S., Gürel, E., & Kızılyalçın, D. A. (2014). Faaliyet Tabanlı Maliyetleme: Zeytin Sektörü Uygulaması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (62), 19-36.
- Berhausen, N. P., & Thrane, S. (2018). Control and Coordination of Design-Driven Innovation Processes: Case Evidence from the Automotive Industry. *Journal of Management Accounting Research*, 30(3), 75-94.
- Berikol, B. Z. (2017). Süreye Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme: Bir Kobi'de Uygulama. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 17(52), 69-94.
- Bhimani, A. Horngren, C. T. Datar, S.M., Rajan, M. 2015. *Management and Cost Accounting*. (6. Basım). Harlow. Pearson Education.
- Bhimani, A., Silvola, H., & Sivabalan, P. (2016). Voluntary Corporate Social Responsibility Reporting: A Study of Early and Late Reporter Motivations and Outcomes. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 77-101.

- Bisbe, J., & Sivabalan, P. (2017). Management Control and Trust in Virtual Settings: A Case Study of a Virtual New Product Development Team. *Management Accounting Research*, 37, 12-29.
- Bratten, B., & Xue, Y. (2016). Institutional Ownership and CEO Equity Incentives. *Journal of Management Accounting Research*, 29(3), 55-77.
- Braumann, E. C. (2018). Analyzing the Role of Risk Awareness in Enterprise Risk Management. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 241-268.
- Brink, A. G., Coats, J. C., & Rankin, F. W. (2016). Deceptive Superiors and Budgetary Reporting: An Experimental Investigation. *Journal of Management Accounting Research*, 29(3), 79-91.
- Brink, A. G., Hobson, J. L., & Stevens, D. E. (2016). The Effect of High Power Financial Incentives on Excessive Risk-Taking Behavior: An Experimental Examination. *Journal of Management Accounting Research*, 29(1), 13-29.
- Brown, J. L., Fisher, J. G., Peffer, S. A., & Sprinkle, G. B. (2016). The Effect of Budget Framing and Budget-Setting Process on Managerial Reporting. *Journal of Management Accounting Research*, 29(1), 31-44.
- Campbell, D., Datar, S. M., Kulp, S. L., & Narayanan, V. G. (2015). Testing Strategy with Multiple Performance Measures: Evidence from a Balanced Scorecard at Store24. *Journal of Management Accounting Research*, 27(2), 39-65.
- Carlsson-Wall, M., Kraus, K., & Karlsson, L. (2017). Management Control in Pulsating Organisations—A Multiple Case Study of Popular Culture Events. *Management Accounting Research*, 35, 20-34.
- Cengiz, E., & Ersoy, A. Maliyet Azaltım Kararı: Bütünsel Bir Yaklaşım. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (75), 183-206.
- Chang, H., Fernando, G. D., Srinivasan, D., & Tripathy, A. (2013). A Re-examination of Diversification and Firm Productivity. *Journal of Management Accounting Research*, 25(1), 99-118.
- Chang, H., Ittner, C. D., & Paz, M. T. (2014). The Multiple Roles of the Finance Organization: Determinants, Effectiveness, and the Moderating Influence of Information System Integration. *Journal of Management Accounting Research*, 26(2), 1-32.
- Chenhall, R. H., Smith, D. 2011. A Review of Australian Management Accounting Research: 1980–2009, *Accounting and Finance*, 51(1), 173-206.
- Chong, V. K., Loy, C. Y., Masschelein, S., & Woodliff, D. R. (2018). The Effect of Performance Evaluation Schemes on Predicted Transfer Prices: Do Leadership Tone and Perceived Fairness Concerns Matter?. *Management Accounting Research*, 41, 11-19.
- Christ, M. H., & Nicolaou, A. I. (2016). Integrated Information Systems, Alliance Formation, and The Risk Of Information Exchange Between Partners. *Journal of Management Accounting Research*, 28(3), 1-18.
- CIMA .1987. *Management Accounting Official Terminology*. London. The Chartered Institute of Management Accountants.
- CIMA. 2005. *Management Accounting Official Terminology*. London. The Chartered Institute of Management Accountants.
- Coetsee, D. (2010). The Role of Accounting Theory in the Development Of Accounting Principles. *Meditari Accountancy Research*, 18(1), 1-16.
- Ciftci, M., & Salama, F. M. (2017). Stickiness in Costs and Voluntary Disclosures: Evidence from Management Earnings Forecasts. *Journal of Management Accounting Research*, 30(3), 211-234.
- Ciftci, M., Mashruwala, R., & Weiss, D. (2015). Implications of Cost Behavior for Analysts' Earnings Forecasts. *Journal of Management Accounting Research*, 28(1), 57-80.

- Cobos Alvarado, F., Penaherrera Leon, M., & Ortiz Colon, A. M. 2016. Design and Validation of a Questionnaire to Measure Research Skills: Experience with Engineering Students, *Journal of Technology and Science Education*, 6(3), 219-233
- Cools, M., Stouthuysen, K., & Van den Abbeele, A. (2017). Management Control for Stimulating Different Types of Creativity: The Role of Budgets. *Journal of Management Accounting Research*, 29(3), 1-21.
- Cravens, K. S., Oliver, E. G., Oishi, S., & Stewart, J. S. (2015). Workplace Culture Mediates Performance Appraisal Effectiveness and Employee Outcomes: A Study in A Retail Setting. *Journal of Management Accounting Research*, 27(2), 1-34.
- Çelik, M. (2016). Bulanık Sürece Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Sistemi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (70), 91-110.
- Dalğar, H., Tekşen, Ö. & Tuğay, O. (2014). Üretim İşletmelerinde Muhasebe Bilgi Sistemi Kullanımının İncelenmesi : Batı Akdeniz Bölgesi Araştırması *Muhasebe ve Denetime Bakış= Accounting & Auditing Review*, 13(41), 49-67.
- Davila, A., & Ditillo, A. (2017). Management control systems for Creative Teams: Managing Stylistic Creativity in Fashion Companies. *Journal of Management Accounting Research*, 29(3), 27-47.
- Dekker, H. C., Ding, R., & Groot, T. (2016). Collaborative performance management in Interfirm Relationships. *Journal of Management Accounting Research*, 28(3), 25-48.
- Dekker, H. C., Groot, T., & Schoute, M. (2012). A Balancing Act? The Implications of Mixed Strategies For Performance Measurement System Design. *Journal of Management Accounting Research*, 25(1), 71-98.
- Demir, Ö., Gül, M. 2015. Üretim Yapan KOBİ'lerde Karar Sürecine Muhasebe Bilgi Sisteminin Etkileri : TRB1 Bölgesinde Yapılan Bir Araştırma, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2).171-191.
- Demir, V., & Gökçen, H. B. (2014). Stratejik Yönetim Muhasebesi Ve Vergi Planlaması İlişkisi: Vergi Planlamasına Dayalı Maliyetleme (VPDM). *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 13(41), 17-32.
- Dereköy, F., & Kalmış, H. (2013). Hastanelerde Performans Ölçümünün Muhasebe Bilgi Sistemiyle İlişkilendirilmesi. *Muhasebe ve finansman dergisi*, (58), 139-160.
- Ditillo, A., & Lisi, I. E. (2016). Exploring Sustainability Control Systems' Integration: The Relevance of Sustainability Orientation. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 125-148.
- Drury, C. 2011. *Cost and Management Accounting: An Introduction*. (7. Basım). Cengage Learning EMEA.
- Du, F., & Xu, K. (2017). The Path to Independence: Board Cohesion, Cognitive Conflict, and Information Sharing. *Journal of Management Accounting Research*, 30(1), 31-54.
- Edwards, J. R., Newell, E. 1991. The Development of Industrial Cost and Management Accounting Before 1850: A Survey of the Evidence, *Business History*, 33(1), 35-57.
- Effects of Including Multiple Types of Fairness. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 207-240.
- Ege, I., & Sener, Z. (2013). Performans Ölçümünde Kullanılan Yöntemler: Performans Karnesi ve Kumanda Paneli Karşılaştırması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (57). 107-120.
- Eker, M., & Eker, S. (2016). The Effects of Interactions between Management Control Systems Strategy on Firm Performance: An Empirical Study. *Business & Economics Research Journal*, 7(4). 121-141.
- Elmacı, O., & Tutkavul, K. (2015). Mamul Maliyetlerinin Hesaplanmasında Geleneksel ve Çağdaş Maliyetleme Sistemlerinin Yeterliliklerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Betimsel Bir Çalışma. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 17(2). 261-304.

- Ertaş, F. C., & Temel, E. (2018). Kümelenmenin Toprak Sanayinde Üretim Maliyetlerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma Tr 83 Bölgesi Erbaa Örneği. *Muhasebe ve Denetim Bakış*, 18 (54), 35-56.
- Essa, S. A., Dekker, H. C., & Groot, T. L. (2018). Your Gain My Pain? The Effects of Accounting Information in Uncertain Negotiations. *Management Accounting Research*, 41, 20-42.
- Fehrenbacher, D. D., Kaplan, S. E., & Pedell, B. (2017). The Relation Between Individual Characteristics and Compensation Contract Selection. *Management Accounting Research*, 34, 1-18.
- Fehrenbacher, D. D., Schulz, A. K. D., & Rotaru, K. (2018). The Moderating Role of Decision Mode in Subjective Performance Evaluation. *Management Accounting Research*, 41, 1-10.
- Fisher, J. G., Peffer, S. A., Sprinkle, G. B., & Williamson, M. G. (2015). Performance target Levels and Effort: Reciprocity Across Single-and Repeated-Interaction Settings. *Journal of Management Accounting Research*, 27(2), 145-164.
- Gerakos, J. J., Ittner, C. D., & Moers, F. (2017). Compensation Objectives and business Unit Pay Strategy. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 105-130.
- Ghosh, A., Karuna, C., & Tian, F. (2015). Causes and Consequences of the CEO Also Being the Chair of the Board. *Journal of Management Accounting Research*, 27(2), 197-223.
- Gökten, P. O. Karanlıkta Üretim: Yeni Çağda Maliyetin Kapsamı. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(4), 880-897.
- Grabner, I., Posch, A., & Wabnegg, M. (2018). Materializing Innovation Capability: A Management Control Perspective. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 163-185.
- Groen, B. A. (2018). A Survey Study into Participation in Goal Setting, Fairness, and Goal Commitment: Effects of Including Multiple Types of Fairness. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 207-240.
- Groen, B. A., Wouters, M. J., & Wilderom, C. P. (2017). Employee Participation, Performance Metrics, and Job Performance: A Survey Study Based on Self-Determination Theory. *Management Accounting Research*, 36, 51-66.
- Gündoğmus, M. E., & Köroğlu, C. (2016). Pazarlama Bilgi Sistemi İle Muhasebe Bilgi Sistemi Arasındaki İlişkinin Stratejik Pazarlama Muhasebesi Açısından İncelenmesi: X Otel İşletmesinde Uygulama. *Muhasebe ve Denetim Bakış*, 16(50), 1-20.
- Hambrick, D. C., & Mason, P. A. (1984). Upper Echelons: The Organization as a Reflection of Its Top Managers. *Academy of management review*, 9(2), 193-206.
- Herremans, I. M., & Nazari, J. A. (2016). Sustainability Reporting Driving Forces and Management Control Systems. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 103-124.
- Hiebl, M. R. 2014. Upper Echelons Theory in Management Accounting and Control Research, *Journal of Management Control*, 24(3), 223-240.
- Hirsch, B., Reichert, B. E., & Sohn, M. (2017). The Impact of Clawback Provisions on Information Processing and Investment Behaviour. *Management Accounting Research*, 37, 1-11.
- Holderness Jr, D. K., Olsen, K. J., & Thornock, T. A. (2016). Who Are You To Tell Me That?! The Moderating Effect of Performance Feedback Source and Psychological Entitlement on Individual Performance. *Journal of Management Accounting Research*, 29(2), 33-46.
- Huang, J., Balakrishnan, R., & Pan, F. (2016). On The Association Between Current Period Budget Target Achievability and The Properties Of Nonfinancial Measures. *Journal of Management Accounting Research*, 29(2), 47-62.

- Hyun, J. H., Kim, B. J., Kwon, S., & Shin, J. Y. (2014). The Effects of Corporate Governance, Competition, and Political Costs on Strategic Executive Pay Disclosure: Evidence from Korea. *Journal of Management Accounting Research*, 26(2), 195-220.
- Ikäheimo, S., Kallunki, J. P., Moilanen, S., & Schiehl, E. (2017). Do White-Collar Employee Incentives Improve Firm Profitability?. *Journal of Management Accounting Research*, 30(3), 95-115.
- İşgüden Kılıç, B. (2018). Entegre Raporlama ve Türkiye'deki Gelişmeler: Entegre Rapor Hazırlayan İşletmeler Ve Bıst Kurumsal Sürdürülebilirlik Endeksinde Yer Alan İşletmeler Açısından Bir İnceleme. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 20(1).
- İlhan, E. G. E., & Kurtlar, M. Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Bir Hastane İşletmesinde Uygulama. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(3), 673-699.
- Karcioğlu, R. & Biçer, E. B. (2013). Toplam Kalite Yönetiminin İşletme Maliyetleri Üzerine Etkisi: Kalite Belgesi Öncesi ve Sonrası Dönem Karşılaştırması *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 13(39), 49-67.
- Köse, T., & Agdeniz, S. (2015). Kaynak Tüketim Muhasebesinde Kapasite Maliyet Yönetimi. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 15(45), 51-74.
- Jain, A., Jain, P. K., & Rezaee, Z. (2016). Value-Relevance of Corporate Social Responsibility: Evidence From Short Selling. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 29-52.
- Janin, F. (2017). When Being A Partner Means More: The External Role of Football Club Management Accountants. *Management Accounting Research*, 35, 5-19.
- Janka, M., & Guenther, T. W. (2018). Management Control of New Product Development and Perceived Environmental Uncertainty: Exploring Heterogeneity Using a Finite Mixture Approach. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 131-161.
- Jesson, J., Matheson, L., & Lacey, F. M. 2011. *Doing Your Literature Review: Traditional and Systematic Techniques*. London. Sage Publications.
- Johnson, E. N., Reckers, P. M., & Bartlett, G. D. (2013). Influences of timeline and Perceived Strategy Effectiveness on Balanced Scorecard Performance Evaluation Judgments. *Journal of Management Accounting Research*, 26(1), 165-184.
- Johnson, H. T. 1983. The Search for Gain in Markets and Firms: A Review of the Historical Emergence of Management Accounting Systems, *Accounting, Organizations and Society*, 8(2), 139-146.
- Johnson, H. T., Kaplan, R. S. 1987. *Relevance Lost: The Rise and Fall of Management Accounting*. Boston. Harvard Business Press.
- Kaderli, Y., & Köroğlu, Ç. (2014). İşletmelerde Muhasebe Bilgi Sistemi İle Kurumsal Yönetim Anlayışı Arasındaki İlişki. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (63), 21-38.
- Kaplan, R. S. 1986. The Role for Empirical Research in Management Accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 11(4-5), 429-452.
- Kaplan, S. E., Petersen, M. J., & Samuels, J. A. (2017). Further Evidence on the Negativity Bias in Performance Evaluation: When Does the Evaluator's Perspective Matter?. *Journal of Management Accounting Research*, 30(1), 169-184.
- Karğın, S. (2013). Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yönteminin Yükselişi ve Düşüşü. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (58), 21-40.
- Kelly, K. O., Webb, R. A., & Vance, T. (2014). The interactive effects of ex post goal adjustment and goal difficulty on performance. *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 1-25.

- Kenno, S. A., & Free, C. (2018). Fostering and forcing uses of Accounting: Labour-Management Negotiations in The Automotive Crisis in Canada 2008–2009. *Management Accounting Research*, 39, 17-34.
- Knauer, T., Silge, L., & Sommer, F. (2018). The Shareholder Value Effects of Using Value-Based Performance Measures: Evidence from Acquisitions and Divestments. *Management Accounting Research*, 41, 43-61.
- Köroğlu, Ç. (2013). Otel İşletmelerinde Rekabet Üstünlüğü Elde Etmek İçin Bir İleri Yönetim Muhasebesi Yöntemi Olarak Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yönteminin Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (57), 39-56.
- Kruis, A. M., Speklé, R. F., & Widener, S. K. (2016). The Levers of Control Framework: An Exploratory Analysis Of Balance. *Management Accounting Research*, 32, 27-44.
- Lavia López, O., Hiebl, M. R. 2015. Management Accounting in Small and Medium Sized Enterprises: Current Knowledge and Avenues for Further Research, *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 81-119.
- Lourenço, S. M., Greenberg, J. O., Littlefield, M., Bates, D. W., & Narayanan, V. G. (2018). The Performance Effect Of Feedback in a Context of Negative Incentives: Evidence From a Field Experiment. *Management Accounting Research*, 40, 1-14.
- Luft, J., Shields, M. D. 2003. Mapping Management Accounting: Graphics and Guidelines for Theory-Consistent Empirical Research, *Accounting, Organizations and Society*, 28(2-3), 169-249.
- Mahlendorf, M. D., Matějka, M., & Weber, J. (2017). Determinants of Financial Managers' Willingness To Engage in Unethical Pro-Organizational Behavior. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 81-104.
- Malina, M. A., & Selto, F. H. (2014). Behavioral-Economic Nudges and Performance Measurement Models. *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 27-45.
- Miller, D., De Vries, M. F. K., ve Toulouse, J. M. 1982. Top Executive Locus of Control and Its Relationship to Strategy-Making, Structure, and Environment, *Academy of Management Journal*, 25(2), 237-253.
- Minnaar, R. A., Vosselman, E., van Veen-Dirks, P. M., & Zahir-ul-Hassan, M. K. (2017). A Relational Perspective on The Contract-Control-Trust Nexus in An İnterfirm Relationship. *Management Accounting Research*, 34, 30-41.
- Navissi, F., Sridharan, V. G., Khedmati, M., Lim, E. K., & Evdokimov, E. (2016). Business Strategy, Over-(Under-) Investment, and Managerial Compensation. *Journal of Management Accounting Research*, 29(2), 63-86.
- Nilüfer Karataş, Ö., Bekçi, İ., & Ömürbek, V. (2014). Bulanık Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Bir Uygulama. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 16(1). 63-94.
- Oblak, K., Ličen, M., & Slapničar, S. (2018). The Role of Cognitive Frames in Combined Decisions About Risk and Effort. *Management Accounting Research*, 39, 35-46.
- Okutmuş, E., & Ergül, A. (2015). Konaklama İşletmelerinde Hedef Maliyetleme, Değer Analizi ve Kaizen Maliyetleme Yöntemlerinin Birlikte Uygulanabilirliğine İlişkin Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (65), 97-116.
- Okutmuş, E., & Kahveci, A. (2015). Maliyet Liderliği Stratejisi Boyutunda Demontaj Analizi Yöntemi İle Maliyet Minimizasyonunun Sağlanması. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 17(3). 539-557
- Olsen, K. J., Dworkis, K. K., & Young, S. M. (2013). CEO Narcissism and Accounting: A Picture of Profits. *Journal of management accounting research*, 26(2), 243-267.
- Osma, B. G., Gomez-Conde, J., & de las Heras, E. (2018). Debt Pressure and İnteractive Use of Control Systems: Effects on Cost Of Debt. *Management Accounting Research*, 40, 27-46.
- Otley, D. 2016. The Contingency Theory of Management Accounting and Control: 1980–2014, *Management Accounting Research*, 31, 45-62.

- Ömürbek, V., & Kozak, H. (2013). Birleşik Mamullerde Maliyet Dağıtım Yönteminin Belirlenmesinde Analitik Hiyerarşi Sürecinin Kullanılması. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 15(2). 59-78.
- Öncel, M., & Yanık, S. S. (2013). Maliyet Muhasebesinde Gider Dağıtımı Ve Matris Cebiri Uygulaması. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 15(4). 45-62.
- Önder, Ş., & Kaya, E. (2018). İşletmelerin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarında Kurumsal Yönetim Yapılarının Etkisi: BİST 100 Üzerine Bir Uygulama. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (78), 155-170.
- Öz, Y., Yavuz, H. 2015. İşletme Yönetiminin Aldığı Kararlarda Muhasebe Bilgi Sisteminin Etkisi ve Önemi, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 16 (4).227-246.
- Özbirecikli, M., & Güven, G. (2016). Lokantalarda Kullanılan Maliyet Hesaplama Yöntemleri Üzerine Bir Araştırma: Antakya Örneği. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(4). 797-823.
- Özkan, A., Tanç, Ş. G., & Taşdemir, B. (2018). Sürdürülebilirlik Açıklamaları Kapsamında Kurumsal Sosyal Sorumluluğun Kârlılık Üzerine Etkisi: Bist Sürdürülebilirlik Endeksinde Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(3), 560-577.
- Parker, L. D. (2012). Qualitative Management Accounting Research: Assessing Deliverables and Relevance. *Critical Perspectives on Accounting*, 23(1), 54-70.
- Puyou, F. R. (2018). Systems of secrecy: Confidences and gossip in management accountants' handling of dual role expectations and MCS limitations. *Management Accounting Research*, 40, 15-26.
- Reichert, B. E., & Woods, A. (2016). Does Motivational Orientation Impact the Effectiveness of Incentive Contracts?. *Journal of Management Accounting Research*, 29(2), 87-103.
- Saban, M., Vargün, H., & Gürkan, S. (2017). Yatırımcılara Bilgi Sağlama Aracı Olarak Entegre Raporlama. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(4), 915-936.
- Scapens, R. W., Bromwich, M. 2010. Management Accounting Research: 20 Years On, *Management Accounting Research* 21 (4): 278–284.
- Sevim, A., & Bülbül, S. (2015). Hedef Maliyetleme Açısından Muhasebe Bilgi Sistemine İlişkin Bir Model Önerisi Ve Bir İşletme Uygulaması. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 17(4). 785-804.
- Sevim, A., & Bülbül, S. (2016). Tam Zamanında Üretim Sisteminin Muhasebe Bilgi Sistemi İle Bütünleştirilmesi Ve Bir Model Önerisi. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(4). 855-879.
- Shields, M. D. 1997. Research in Management Accounting by North Americans in the 1990s, *Journal of Management Accounting Research*, 9, 3-61.
- Solak, B., Gönen, S., & Rasgen, M. (2017). Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlamaya İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 19(1). 166-188.
- Stouthuysen, K., Slabbinck, H., & Roodhooft, F. (2017). Formal controls and Alliance Performance: The Effects of Alliance Motivation and Informal Controls. *Management Accounting Research*, 37, 49-63.
- Ströbele, A., & Wentges, P. (2018). The role of Organizational Social Capital in The Design of Management Control Systems. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 187-205.
- Taner, A. (2018). Strategic Planning As A Tool For Accountability In Turkish Public Administration. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(3), 605-625.
- Tastan, H., & Demircioglu, E. N. (2015). Düşünme Süreci Araçları Ve Kalite Maliyetlerinin Birlikte Kullanılması: Bir Otel İşletmesinde Uygulama. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 15(46), 97-114.

- Tian, Y., Tuttle, B. M., & Leitch, R. A. (2017). Effort Choices between Group and Individual Tasks in Mixed Incentives. *Journal of Management Accounting Research*, 30(1), 203-217.
- Torun, N., & Ayanoğlu, Y. (2016). Ankara İlinde Evde Fototerapi Uygulamasının Maliyet Etkililik Analizi: Maliyet Etkililik Oranları Açısından Değerlendirme. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(4), 767-796.
- Tranfield, D., Denyer, D., Smart, P. 2003. Towards a Methodology for Developing Evidence-Informed Management Knowledge by Means of Systematic Review. *British journal of management*, 14(3), 207-222.
- Tuğay, O., Akın, O. 2013. Üretim İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi Uygulama Düzeyi: Burdur'da Bir Araştırma, Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF Dergisi. 15 (2), 469-490.
- Tutkavul, K., & Elmacı, O. (2016). Fiyatlandırma Kararlarında Geleneksel Ve Çağdaş Maliyetleme Sistemlerinin Yeterliliklerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Ampirik Bir Çalışma. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(3), 659-689.
- Tutkavul, K., & Elmacı, O. (2016). Statejik Karar Alma Perspektifinden Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Modeli Ve Zamana Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Modelinin Karşılaştırılmasına Yönelik Ampirik Bir Çalışma. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 18(4), 825-853.
- Türker, İ (2017), Ham Deri İşleme Firmalarında Maliyetleme ve Muhasebeleştirme. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 17 (53), 179-198.
- Usul, H., & Çağlan, E. (2018). Nöromuhasebe. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 20(2), 450-465.
- Uyar S., 2008. Denizlide Faaliyet Gösteren Üretim İşletmelerinde Maliyet Muhasebesi Uygulamaları. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 38, 132-146.
- Uygurtürk, H., & Vargün, H. (2018). Nakit Akışı İle Karlılık Arasındaki İlişki: Taşıt Araçları Sektörü Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(3), 705-727.
- Varan, S., & Çevik, V. (2015). İşlem Maliyeti Yaklaşımı Açısından Lojistik Faaliyetlerde Dış Kaynak Kullanımı: Türkiye'deki Mobilya Sektörünün Analizi. *Muhasebe ve Denetime Bakış*. 14(44), 109-134.
- Yaman, K. (2014). Application of Controlling Tools in German Hospitals. *Journal of Accounting & Finance*, (64), 187-206.
- Yaşar, R. Ş. (2016). Dengeli Puan Kartıyla Performans Ölçümü: Bir Denetim Şirketi Uygulaması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (70), 193-212.
- Yaşar, R. Ş. (2017). Zaman Esaslı Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemi İle Konteyner Terminallerinde Maliyet Analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (73), 203-228.
- Yıldız, B., & Ağdeniz, Ş. (2018). Muhasebede Analiz Yöntemi Olarak Metin Madenciliği. *Muhasebe Bilim Dünyası*, 20(2), 286-315.
- Young, S. M., Du, F., Dworkis, K. K., & Olsen, K. J. (2015). It's All About All Of Us: The Rise Of Narcissism and Its Implications For Management Control System Research. *Journal of Management Accounting Research*, 28(1), 39-55.
- Yu, C. F. (2014). CEO Overconfidence, CEO Compensation, and Earnings Manipulation. *Journal of Management Accounting*
- Yürekli, E. (2017). KOBİ'lerde Yönetim ve Maliyet Muhasebesinin Stratejik Karar Alma Üzerine Etkisi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (73), 137-168.
- Yükçü, S., & Koçakoglu, Ö. (2015). Tedarik Zinciri Yönetiminde Bir Araç Olarak Hedef Maliyet Yaklaşımı ve Bir Örnek. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 15(45), 1-29.

Yükçü, S., & Yüksel, U. I. (2016). Hastane İşletmelerinde Müşteri Karlılığının Faaliyete Dayalı Maliyet Yöntemi İle Analiz Edilmesi ve Örnek Bir Uygulama. Muhasebe ve Denetime Bakış, 16(49), 1-18.

Wolk, H.I., Dodd, J.L. & Rozycki, J.J. &. 2008. Accounting Theory. Thousand Oaks, Calif: Sage.

Zor, Ü. (2018). KOBİ'lerde Planlama ve Kontrol Uygulamaları: Durumsallık Teorisi Temelinde İşletme Performansına Katkısı. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (78), 183-198.